

www.emnnorway.no

Det er UK som har tatt initiativ til denne forespørselen om **regelverk og praksis i familiegjenforeningssaker med flyktning (og personer som får subsidiær beskyttelse)**. UK vurderer for tiden sin politikk på dette området og ønsker bl.a. å undersøke påstandene fra NGO'er som hevder at dagens familieinnvandringsregelverk med flyktning er **for** restriktivt og at dette i sin tur fører til at flere risikerer livet for å komme til Europa.

Sammenstillingen viser at det er relativt harmonisert praksis mellom landene i familiegjenforeningssaker med flyktning/mottakere av subsidiær beskyttelse. Dette gjelder f.eks. bestemmelsen om en tidsbegrenset periode hvor det gis unntak fra materielle vilkår som inntekt, bosted, helseforsikring..osv. Dette «vinduet» med gunstige vilkår er satt til 3 måneder i de fleste sammenlignbare land. Dersom søknaden fremsettes etter utløp av en slik tidsbegrenset periode blir den behandlet etter det ordinære familieinnvandringsregelverket. **Kun Belgia, Frankrike, UK og Norge har en annen praksis.** Norge reduserte fra 12 til 6 måneder i august 2017. Undersøkelsen viser at de fleste land Norge sammenligner seg med gir 3 måneder (minimumskravet), inkludert Sverige og Finland. Unntak er UK som ikke har tidsbegrensning og Belgia som har 12 måneder, men som samtidig har innført strenge generelle vilkår, inkludert **nye integreringskrav**, som trer inn dersom fristen ikke overholdes.

På tross av økningene i ankomsttall i 2015/2016 kan også mottakere av subsidiær beskyttelse som hovedregel gis rett til familiegjenforening, og i de fleste statene kan denne gruppen søke etter de samme vilkårene som gjelder for flyktninger. Dette er ikke et krav etter Familiegjenforeningsdirektivet (2003/86/EC) som ikke omfatter sistnevnte gruppe. Østerrike er et unntak og mottakere av subsidiær beskyttelse må **vente i tre år** før familiemedlemmer kan få mulighet til gjenforening i Østerrike. Tyskland og Sverige har også innført **strengere praksis midlertidig** for denne gruppen – som følge av de høye asylankomstene 2015/2016 (Temporary Act i Sverige utløper 19. juli 2019).

Hvilke grupper som tilhører personkretsen som gir rett til familiegjenforening er noe ulik i medlemslandene. Likevel tyder undersøkelsen på at de aller fleste land har unntaksbestemmelser (bl.a. EMK artikkel 8), slik at forskjellene mellom landene i praksis nødvendigvis ikke er så store. UK stilte også spørsmål om offentlige kostnader knyttet til familieinnvandringen. Ingen av landene oppgir å ha foretatt analyser av hvilke kostnader/innvirkning familieinnvandringen har på landenes offentlige tjenester.

[\(Les også ISF sitt sammendrag av en tidligere EMN studie om familieinnvandring fra 2017 på våre nettsider.\)](#)

Nedenfor har vi trukket fram noen hovedpunkter fra ad hoc undersøkelsen. Landene som blir omtalt er sammenlignbare land; Østerrike, Belgia, Finland, Frankrike, Tyskland, Nederland, Sverige, UK og Norge.

- I **Østerrike** får familiemedlemmer til flyktninger umiddelbart mulighet til familiegjenforening, mens **familiemedlemmer til personer som har fått subsidiær beskyttelse må vente i tre år etter at slik status ble fastsatt.** Dette er en praksis som skiller seg fra de fleste andre land

som er omtalt i undersøkelsen. For at familiemedlemmer skal få unntak fra krav til bolig, sykeforsikring og inntektskrav, må som hovedregel søknaden framsettes **innen tre måneder** etter at flyktningstatus er gitt. Tre måneders regelen gjelder ikke der enslig mindreårig flyktning er referanseperson. Ekteskap eller registrering av sivil partnerskap skal være inngått før referansepersonen kom til Østerrike.

- I **Belgia** blir familiemedlemmer til personer med flyktningstatus og personer som har fått subsidiær beskyttelse likestilt, behandlet under samme regelverk. I Belgia må søknad om familiegjenforening fremsettes innen **ett år** fra status ble fastsatt. Familierelasjonen må ha vært etablert i opprinnelseslandet. Dersom disse vilkårene er oppfylt får søkerne unntak fra de materielle kravene som stilles i familieinnvandringsaker. **Disse materielle kravene er omfattende**; krav bolig (som er stor nok for hele familien), helseforsikring som dekker både sponsor og familien, inntektskrav (1415,58 Euro). **Fra 2017 har Belgia i tillegg innført flere integreringstiltak**; søker må før ankomst underskrive på en deklarasjon som sier at han/hun har forstått det belgiske samfunnets normer og verdier og vil opptre i tråd med disse (loven er vedtatt, men ikke iverksatt). Etter ankomst til Belgia må familiemedlemmene fremskaffe bevis for at de er villige til å integreres i samfunnet (loven er iverksatt). Immigrasjonsmyndighetene vil foreta en slik verifisering og hvis vedkommende ikke har «made a reasonable effort to integrate», kan myndighetene oppheve retten til opphold.
- Også i **Finland** er får familiemedlemmer til referanseperson som har fått flyktningstatus unntak fra ulike krav dersom de søker **innen tre måneder** fra dato for vedtak om status.
- **Frankrike har ingen tidsbegrensing** for familiemedlemmer som søker gjenforening med flyktning, men det stilles krav om at familierelasjonen er etablert før flyktningen søkte beskyttelse.
- I **Tyskland gjelder også en «grace period» på tre måneder** for å få unntak for de generelle kravene som stilles i familieinnvandringsaker, og i likhet med flere andre land blir flyktninger og personer med subsidiær beskyttelse likestilt. I familiegjenforeningsaker der referansepersonen er mindreårig, vil foreldrene kunne søke familiegjenforening, **med unntak av tilfeller der én av foreldrene, som har omsorgsrett, allerede er bosatt i Tyskland. Dette er også en praksis Norge har.**
- **Nederland** skiller heller ikke mellom familiegjenforening med flyktning og familiegjenforening med person med subsidiær beskyttelse. Familiemedlemmene får egne tillatelser, såkalte «asylum family reunification» dersom søknaden fremsettes innen tre måneder - og familiebandene er etablerte før referansepersonen har fått status i Nederland. Regelverket for regulær familieinnvandring har strenge vilkår for inntekt, alder, språktest i hjemlandet og f.eks. er barn over 18 år og foreldre til mindreårige ekskludert. Disse strenge vilkårene gjelder uansett dersom det søkes om familie**etablering** med flyktning/subsidiær beskyttelse. Familiemedlemmene vil da få en regulær familiegjenforeningstillatelse.
- I **Sverige** gjelder fremdeles en midlertidig lov som ble innført 20. juli 2016 og som varer til 19. juli 2019, pga. de høye ankomstene til Sverige. Den midlertidige loven påvirker i særlig grad personer som får beskyttelse i Sverige. Disse får nå, i motsetning til tidligere, midlertidige tillatelser, ikke permanente. Flyktninger får 3 år, mens personer med subsidiær beskyttelse får 13 måneder. Personer med subs. beskyttelse har som hovedregel heller ikke rett på familiegjenforening. Flyktninger har imidlertid fortsatt rett til familiegjenforening med nær familie og i Sverige gjelder også **tre måneders regelen** for unntak fra vilkår om inntekt og bolig. Under den midlertidige loven er det foretatt en innstramning der bolig og inntektskrav skal dekke hele familien, ikke som tidligere kun for referansepersonen. Et annet

unntak etter den midlertidige loven er at enslige mindreårige flyktninger i prinsippet ikke kan være sponsorer og gjenføres med sine foreldre.

- **UK** har ingen såkalt «grace period»/ det er ingen tidsfrist for å søke familiegjenforening med flyktning/subs beskyttelse for å få unntak fra generelle vilkår. Partner/ektefelle og mindreårige barn som inngikk i en «family unity» etablert før flyktningen ankom UK, kan gjenføres i UK og det finnes også unntaksbestemmelser utover den nære familiekretsen. Hovedregelen er at referansepersonen må kunne forsørge familiemedlemmene uten offentlig støtte. UK skiller seg ut ved å ikke tillate at barn med status som flyktning/subs beskyttelse å være sponsor for familiegjenforening. I UK sitt svar fremholdes det imidlertid: «...we have several routes for families to be reunited safely»

Stina S. Holth

European Migration Network (EMN) Coordinator

International Unit

Analysis and Development Department

Norwegian Directorate of Immigration

+47 407 07 185 ssh@udi.no

UDI

Utlendingsdirektoratet

www.udi.no